TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2010. gada 15. jūlijā *

Lieta C-256/09

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 68. un 234. pantam, ko *Bundesgerichtshof* (Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2009. gada 10. jūnijā un kas Tiesā reģistrēts 2009. gada 10. jūlijā, tiesvedībā

Bianca Purrucker

pret

Guillermo Vallés Pérez.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], tiesneši P. Linda [*P. Lindh*], A. Ross [*A. Rosas*] (referents), U. Lehmuss [*U. Lõhmus*] un A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*],

* Tiesvedības valoda — vācu.

ģenerāladvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],
sekretārs K. Malačeks [*K. Malacek*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2010. gada 17. marta tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— B. Purukeres [*B. Purrucker*] vārdā — B. Šteinakere [*B. Steinacker*], *Rechtsanwältin*,

— Vācijas valdības vārdā — J. Mellers [*J. Möller*] un J. Kempere [*J. Kemper*], pārstāvji,

— Čehijas valdības vārdā — M. Smoleks [*M. Smolek*], pārstāvis,

— Spānijas valdības vārdā — H. Lopess-Medels Baskoness [*J. López-Medel Báscones*], pārstāvis,

— Itālijas valdības vārdā — Dž. Palmjēri [*G. Palmieri*], pārstāve, kurai palīdz Dž. Russo [*G. Russo*], *avvocato dello Statto*,

— Ungārijas valdības vārdā — R. Šomšiča [*R. Somssich*] un K. Sījārto [*K. Szíjjártó*], kā arī S. Borečki [*S. Boreczki*], pārstāvji,

— Portugāles valdības vārdā — L. Inezs Fernandišs [*L. Inez Fernandes*], pārstāvis,

— Apvienotās Karalistes valdības vārdā — H. Volkere [*H. Walker*], pārstāve, kurai palīdz K. Smita [*K. Smith*], *barrister*,

— Eiropas Komisijas vārdā — A. M. Rušo-Žoē [*A.-M. Rouchaud-Joët*] un S. Grīnheida [*S. Grünheid*], pārstāves,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2010. gada 20. maija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2003. gada 27. novembra Regulu (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu (OV L 338, 1. lpp.).

2 Šis lūgums ir izteikts tādas prasības ietvaros, kuru *Bundesgerichtshof* [Federālajā augstākajā tiesā] cēlusi B. Purukere, bērnu Merlina [*Merlin*] un Samiras [*Samira*] B. Purukeru māte, par *Oberlandesgericht Stuttgart* [Federālās zemes Augstākā tiesa Štutgartē] (Vācija) 2008. gada 22. septembra nolēmumu, jo ar šo nolēmumu tika izpildīts *Juzgado de Primera Instancia nº 4 de San Lorenzo de El Escorial* [Eskorialas Sanlorenco pirmās instances tiesas Nr. 4] (Spānija) nolēmums, ar kuru šo bērnu uzraudzība uzticēta viņu tēvam.

Atbilstošās tiesību normas

3 Hāgas Starptautisko privāttiesību konferences ietvaros 1980. gada 25. oktobrī tika parakstīta Konvencija par starptautiskās bērnu nolaupīšanas civiltiesiskajiem aspektiem (turpmāk tekstā — "1980. gada Hāgas konvencija"). Tā stājās spēkā 1983. gada 1. decembrī. Visas Eiropas Savienības dalībvalstis ir šīs konvencijas līgumslēdzējas puses.

4 Šajā konvencijā ir ietverti vairāki noteikumi ar mērķi panākt bērnu, kuri nelikumīgi aizvesti vai aizturēti, ātru atgriešanu.

5 1980. gada Hāgas konvencijas 16. pantā tostarp ir paredzēts, ka pēc paziņojuma par bērna nelikumīgu aizvešanu vai aizturēšanu saņemšanas līgumslēdzējas puses, uz kuru aizvests bērns vai kurā tas ir aizturēts, tiesām nav jālemj par uzraudzības tiesībām pēc būtības, kamēr nav noteikts, ka bērns saskaņā ar šo konvenciju neatgriezīsies.

6 1996. gada 19. oktobrī arī Hāgas Starptautisko privāttiesību konferences ietvaros tika parakstīta Konvencija par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, atzīšanu, izpildi un sadarbību attiecībā uz vecāku atbildību un bērnu aizsardzības pasākumiem (turpmāk tekstā — "1996. gada Hāgas konvencija"). Ar šo konvenciju tika aizstāta 1961. gada 5. oktobra Konvencija par iestāžu pilnvarām un tiesību aktiem, kas piemērojami attiecībā uz bērnu aizsardzību.

7 Dažas dalībvalstis, tostarp Vācijas Federatīvā Republika un Spānijas Karaliste, šo konvenciju nebija ratificējušas. Tās pilnvaroja to izdarīt ar Padomes 2008. gada 5. jūnija Lēmumu 2008/431/EK, ar ko pilnvaro dažas dalībvalstis Eiropas Kopienas interesēs ratificēt 1996. gada Hāgas Konvenciju par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, atzīšanu, izpildi un sadarbību attiecībā uz vecāku atbildību un bērnu aizsardzības pasākumiem vai tai pievienoties, kā arī pilnvaro dažas dalībvalstis nākt klajā ar deklarāciju par Kopienas tiesību aktu attiecīgu iekšēju noteikumu piemērošanu — Konvencija par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, atzīšanu, izpildi un sadarbību attiecībā uz vecāku atbildību un bērnu aizsardzības pasākumiem (OV L 151, 36. lpp.).

8 1996. gada Hāgas konvencijas 11. pantā, kurš ietilpst šīs konvencijas II nodaļā ar virsrakstu "Jurisdikcija", ir noteikts:

"1. Visos steidzamības gadījumos jurisdikcija veikt jebkādus vajadzīgos aizsardzības pasākumus ir tās Līgumslēdzējas Valsts iestādēm, kuras teritorijā atrodas bērns vai bērna īpašums.

2. Pasākumus, ko attiecībā uz bērnu, kurš ir kādas Līgumslēdzējas Valsts pastāvīgais iedzīvotājs, veic saskaņā ar šī panta iepriekšējo daļu [punktu], izbeidz, tiklīdz iestādes, kam ir 5. līdz 10. pantā paredzētā jurisdikcija, ir veikušas apstākļiem atbilstošus pasākumus.

3. Pasākumus, ko saskaņā ar šā panta pirmo daļu [punktu] Līgumslēdzējās Valstīs veic attiecībā uz bērnu, kurš ir kādas trešās valsts pastāvīgais iedzīvotājs, izbeidz, tiklīdz attiecīgā Līgumslēdzēja Valsts ir atzinusi pasākumus, kas vajadzīgi attiecīgajos apstākļos un ko veic trešās valsts iestādes."

9 1996. gada Hāgas konvencijas 23. pantā, kurš ietilpst IV nodaļā ar virsrakstu "Atzīšana un izpilde", ir paredzēts:

"1. Piemērojot Līgumslēdzēju Valstu tiesību aktus, atzīst kādas citas Līgumslēdzējas Valsts iestāžu veiktos pasākumus [Vienas Līgumslēdzējas Valsts veiktie pasākumi pilnībā tiek atzīti citās Līgumslēdzējās Valstīs].

2. No atzīšanas tomēr var atteikties [Tomēr atzīšana var tikt atteikta]:

a) ja pasākumu veikusi iestāde, kuras jurisdikciju nenosaka kāds no II nodaļā paredzētajiem pamatojumiem;

[..]."

10 Šīs konvencijas 26. pantā, kurš ietilpst šajā pašā konvencijas nodaļā, ir precizēts:

"1. Ja Līgumslēdzējā Valstī veiktus un šajā valstī izpildāmus pasākumus ir jāizpilda kādā citā Līgumslēdzējā Valstī, tad pēc ieinteresētās personas lūguma šādus pasākumus attiecīgajā citā valstī pasludina par izpildāmiem vai reģistrētiem izpildes nolūkā, ievērojot procedūru, kas paredzēta minētās valsts tiesību aktos.

[..]

3. Izpildes pasludināšanu vai reģistrāciju var atteikt, pamatojoties vienīgi uz kādu no 23. panta otrajā daļā [2. punktā] minētajiem iemesliem."

11 Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās (OV L 12, 1. lpp.) 31. pantā ir paredzēts:

"Prasības pieteikumu var iesniegt dalībvalsts tiesā tādiem pagaidu pasākumiem, ietverot drošības pasākumus, kurus attiecīgajā valstī paredz tiesību akts, pat ja saskaņā ar šo regulu lietas būtība [lietas izskatīšana pēc būtības] ir citas dalībvalsts tiesu jurisdikcijā."

12 1968. gada 27. septembra Briseles Konvencijas par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās (OV 1972, L 299, 32. lpp.) ar grozījumiem, kas izdarīti ar 1978. gada 9. oktobra Konvenciju par Dānijas Karalistes, Īrijas un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes pievienošanos (OV L 304, 1. lpp., un grozījumi – 77. lpp.), ar 1982. gada 25. oktobra Konvenciju par Grieķijas pievienošanos (OV L 388, 1. lpp.), ar 1989. gada 26. maija Konvenciju par Spānijas Karalistes un Portugāles Republikas pievienošanos (OV L 285, 1. lpp.) un ar 1996. gada 29. novembra Konvenciju par Austrijas Republikas, Somijas Republikas un Zviedrijas Karalistes pievienošanos (OV 1997, C 15, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "Briseles konvencija"), 24. pantā ir ietverts līdzīgs noteikums.

13 Līdz Regulas Nr. 2201/2003 spēkā stāšanās brīdim Eiropas Savienības Padome, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienību K3. pantu, ar 1998. gada 28. maija aktu izstrādāja konvenciju par jurisdikciju, spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās (OV C 221, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "Briseles konvencija II"). Šī konvencija nestājās

spēkā. Tā kā šīs konvencijas teksts tika ņemts par pamatu Regulas Nr. 2201/2003 tekstam, šīs regulas interpretēšanai tika izmantots paskaidrojošais ziņojums par minēto konvenciju (OV 1998, C 221, 27. lpp.), kuru bija sagatavojusi A. Borasa [*A. Borrás*] (turpmāk tekstā — "Borasas ziņojums").

14 Regula Nr. 2201/2003 tika pieņemta pēc Padomes 2000. gada 29. maija Regulas (EK) Nr. 1347/2000 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par abu laulāto vecāku atbildību par bērniem (OV L 160, 19. lpp.). Regula Nr. 1347/2000 tika atcelta ar Regulu Nr. 2201/2003, kuras darbības joma ir plašāka.

15 Regulas Nr. 2201/2003 preambulas 12., 16., 21., kā arī 24. apsvērumā ir noteikts:

"(12) Šajā regulā noteiktais piekritības pamats lietās par vecāku atbildību ir izveidots, ņemot vērā bērna intereses, jo īpaši tuvuma kritēriju. Tas nozīmē, ka piekritība ir, pirmkārt, bērna pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalstij, izņemot dažus gadījumus, kad pastāvīgā dzīvesvieta mainīta saskaņā ar vienošanos starp personām, kam ir vecāku atbildība.

[..]

(16) Šai regulai nevajadzētu liegt dalībvalstu tiesām veikt pagaidu pasākumus, tostarp aizsardzības pasākumus steidzamos gadījumos attiecībā uz personām vai īpašumu, kas atrodas šajā valstī.

[..]

(21) Dalībvalstī taisītu spriedumu atzīšana un izpilde jābalsta uz savstarpējas uzticēšanās principu, un neatzīšanas iemesli jāsaglabā noteiktā minimuma līmenī.

[..]

(24) Apliecībai, kas izsniegta, lai veicinātu sprieduma izpildi, nevajadzētu būt pārsūdzamai. Tas ir labojams tikai gadījumos, kad pieļauta būtiska kļūda, proti, ja tas neprecīzi atspoguļo spriedumu."

16 Saskaņā ar Regulas Nr. 2201/2003 2. pantu:

"Šajā regulā:

1) termins "tiesa" attiecas uz visām tām iestādēm dalībvalstīs, kurām ir jurisdikcija lietās, uz ko, ievērojot 1. pantu, attiecas šīs regulas darbības joma;

[..]

4) ar terminu "spriedums" ["nolēmums"] saprot [..] dalībvalsts tiesas spriedumu [nolēmumu], kas saistīts ar vecāku atbildību, neatkarīgi no tā, kā spriedums [nolēmums] var tikt dēvēts, tostarp, dekrēts [spriedums], rīkojums vai lēmums;

[..]

7) ar terminu "vecāku atbildība" saprot visas tiesības un pienākumus attiecībā uz bērna personu vai bērna īpašumu, kuras piešķir fiziskai vai juridiskai personai ar spriedumu, likumu izpildi vai nolīgumu, kam ir juridisks spēks. Jēdziens ietver uzraudzības [aprūpes] tiesības un saskarsmes tiesības;

[..]

9) termins "uzraudzības [aprūpes] tiesības" ietver tiesības un pienākumus, kas attiecas uz rūpēm par bērnu, un jo īpaši tiesības noteikt bērna dzīvesvietu;

[..]

11) ar terminu "nelikumīga aizvešana vai aizturēšana" saprot bērna aizvešanu vai aizturēšanu, ja:

a) spriedumu, likumu vai nolīgumu, kuram ir juridisks spēks saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā bija bērna pastāvīgā dzīvesvieta tieši pirms aizvešanās vai aizturēšanas;

un

b) aizvešanas vai aizturēšanas laikā uzraudzības [aprūpes] tiesības atsevišķi vai kopīgi tika faktiski īstenotas vai arī tās tiktu šādi īstenotas, ja nebūtu notikusi aizvešana vai aizturēšana. Uzraudzību [aprūpi] uzskata par kopīgi īstenotu, ja saskaņā ar lēmumu vai likumu viena persona, kam ir vecāku atbildība, nevar lemt par bērna dzīvesvietu bez citas personas piekrišanas, kam ir vecāku atbildība."

17 Šīs regulas 8. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Dalībvalsts tiesām ir piekritīgas lietas par vecāku atbildību par bērnu, kura pastāvīgā dzīvesvieta ir šajā dalībvalstī brīdī, kad tiesā iesniegta prasība."

18 Minētās regulas 9. panta 1. punktā ir noteikts:

"Ja bērns likumīgi pārvietojas no vienas dalībvalsts uz citu un iegūst tajā jaunu pastāvīgu dzīvesvietu, bērna iepriekšējās dzīvesvietas dalībvalsts tiesām, atkāpjoties no 8. panta, saglabājas piekritība trīs mēnešus pēc pārvietošanās, lai varētu labot tādu spriedumu par saskarsmes tiesībām, kas izdots šajā dalībvalstī, pirms bērns pārvietojās uz citu valsti, ja persona, kam atbilstoši spriedumam par saskarsmes tiesībām ir saskarsmes tiesības, turpina pastāvīgi dzīvot bērna iepriekšējās pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalstī."

19 Šīs pašas regulas 10. pantā ir noteikts:

"Ja bērns ir nelikumīgi aizvests vai aizturēts, tās dalībvalsts tiesām, kurā pirms nelikumīgās aizvešanas vai aizturēšanas bija bērna pastāvīgā dzīvesvieta, saglabājas piekritība, kamēr bērns nav ieguvis pastāvīgo dzīvesvietu kādā citā dalībvalstī [..]."

20 Regulas Nr. 2201/2003 19. panta 2. punktā ir paredzēts:

"Ja prasības, kas attiecas uz vecāku atbildību par vienu bērnu un kas balstītas uz tā paša pamata, starp tām pašām pusēm ir iesniegtas dažādu dalībvalstu tiesās, tiesai, kurā prasība iesniegta kā otrajā, pēc savas iniciatīvas ir jāaptur tiesvedība, līdz tiek noteikta tās tiesas piekritība, kurā pirmajā iesniegta prasība."

21 Šīs regulas 20. pantā ar virsrakstu "Pagaidu pasākumi, tai skaitā aizsardzības pasākumi" ir noteikts:

"1. Steidzamos gadījumos šīs regulas noteikumi neliedz dalībvalsts tiesām noteikt tādus pagaidu pasākumus, ieskaitot drošības pasākumus, attiecībā uz personām vai lietām minētajā dalībvalstī, kurus attiecīgajā dalībvalstī paredz likums, arī tad, ja saskaņā ar šo regulu lietas izskatīšana pēc būtības piekrīt citas dalībvalsts tiesai.

2. Pasākumus, kas minēti 1. punktā, pārtrauc piemērot brīdī, kad dalībvalsts tiesa, kurai saskaņā ar šo regulu ir piekritība [izskatīt lietu] pēc būtības, ir veikusi pasākumus, ko tā uzskata par atbilstošiem."

22 Minētās regulas 21. pants un nākamie panti attiecas uz spriedumu atzīšanu un izpildi. Minētā 21. panta 1. punktā it īpaši ir paredzēts, ka dalībvalstī pasludināts spriedums pārējās dalībvalstīs atzīstams bez kādas īpašas procedūras.

23 Regulas Nr. 2201/2003 24. pantā ir noteikts, ka izcelsmes dalībvalsts tiesas piekritību nedrīkst apstrīdēt.

24 Šīs regulas 39. pantā ir paredzēta apliecības izsniegšana. Minētās regulas II pielikumā, kurā noteiktas šajā apliecībā sniedzamās norādes, ir precizēta informācija par procedūru, tostarp tiesas sprieduma izpildes un izsniegšanas apliecinājumu.

25 Šīs pašas regulas 46. pantā ir noteikts:

"Dokumentus, kas oficiāli sastādīti vai reģistrēti kā publiskie akti un kas ir izpildāmi vienā dalībvalstī, un arī nolīgumus starp pusēm, kas ir izpildāmi dalībvalstī, kurā tie tikuši noslēgti, atzīst un pasludina to izpildi ar tādiem pašiem nosacījumiem kā spriedumus [nolēmumus]."

26 Regulas Nr. 2201/2003 60. pantā ir paredzēts, ka šī regula aizstāj tostarp 1980. gada Hāgas konvenciju. Minētās regulas 61. pants attiecas uz saistību ar šo pēdējo minēto konvenciju un 1996. gada Hāgas konvenciju.

Fakti pamata lietā un izskatīšanā esošie tiesu procesi

27 No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka 2005. gada vidū B. Purukere kopā ar Valjesu Peresu [*Vallés Pérez*] apmetās uz dzīvi Spānijā. Viņai piedzima dvīņi, kuri nāca pasaulē priekšlaicīgi 2006. gada maijā. Dēls Merlins tika izrakstīts no slimnīcas 2006. gada septembrī. Meitu Samiru varēja izrakstīt no slimnīcas vienīgi 2007. gada martā pēc sarežģījumiem, kuri bija radušies pēc piedzimšanas.

28 Pirms tam bija pasliktinājušās B. Purukeres un Valjesa Peresa attiecības, un B. Purukere ar saviem bērniem gribēja atgriezties Vācijā, savukārt Valjess Peress no sākuma tam nepiekrita. 2007. gada 30. janvārī B. Purukere un Valjess Peress noslēdza notariāli apliecinātu līgumu, kurš izpildes nolūkā bija jāapstiprina tiesai. Šī līguma 2. un 3. noteikums bija formulēti šādi:

"Otrkārt — Puses piekrīt, ka vecāku vara pār pušu nepilngadīgajiem bērniem ir tēvam un mātei, kuriem abiem ir uzraudzības tiesības, neskarot saskarsmes tiesības, kuras ir tēvam attiecībā uz viņa bērniem un kuras viņš brīvi var izmantot jebkurā brīdī un pēc savas izvēles, ievērojot, ka puses ir vienojušās noteikt dzīvesvietu tālāk 3. punktā aprakstītajā veidā.

Treškārt — Attiecībā uz mātes un bērnu dzīvesvietu puses piekrīt, ka B. Purukere ar bērniem pārceļas dzīvot uz Vāciju, kur viņa nodibina pastāvīgu dzīvesvietu, par ko paziņo bērnu tēvam, kurš *expressis verbis* piekrīt tam, ka māte ar bērniem pārceļas uz dzīvi minētajā valstī, ar nosacījumu, ka māte atzīst tēva saskarsmes tiesības un ka māte viņam atļauj satikties ar bērniem jebkurā brīdī pēc viņa izvēles, vispirms informējot

māti par satikšanās datumiem. Dzīvesvieta tiek noteikta uz nenoteiktu laiku, neskarot pāra bērnu pieņemtos lēmumus pēc pilngadības sasniegšanas."

29 B. Purukere vēlējās atgriezties Vācijā kopā ar savu dēlu D., kas bija dzimis iepriekšējās attiecībās, kā arī saviem bērniem Merlinu un Samiru.

30 Sarežģījumu dēļ un tāpēc, ka bija vajadzīga ķirurģiska operācija, Samira nevarēja atstāt slimnīcu. Līdz ar to B. Purukere 2007. gada 2. februārī aizbrauca uz Vāciju kopā ar savu dēlu Merlinu. Kā B. Purukere bija norādījusi iesniedzējtiesai, viņas meita Samira pēc izrakstīšanas no slimnīcas arī bija jānogādā Vācijā.

31 Starp pusēm pamata lietā tiek izskatīti trīs tiesu procesi:

— pirmais ir Valjesa Peresa ierosinātais process Spānijā par pagaidu pasākumu noteikšanu; jākonstatē, ka ar zināmiem nosacījumiem šis process var tikt uzskatīts par procesu, kurā lieta tiek izskatīta pēc būtības ar mērķi piešķirt uzraudzības tiesības pār bērniem Merlinu un Samiru;

— otrais ir B. Purukeres ierosinātais process Vācijā par uzraudzības tiesību piešķiršanu par šiem pašiem bērniem, un

— trešais ir Valjesa Peresa ierosinātais process Vācijā par *Juzgado de Primera Instancia nº 4 de San Lorenzo de El Escorial* nolēmuma, ar kuru noteikti pagaidu pasākumi, izpildi; šajā procesā tika izteikts lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu.

Spānijā ierosinātais tiesas process pagaidu pasākumu noteikšanai

32 Valjess Peress, uzskatot, ka viņu nesaista noslēgtais līgums, 2007. gada jūnijā *Juzgado de Primera Instancia nº 4 de San Lorenzo de El Escorial* ierosināja procesu, lūdzot noteikt pagaidu pasākumus, it īpaši piešķirt uzraudzības tiesības pār bērniem Samiru un Merlinu.

33 Tiesas sēde notika 2007. gada 26. septembrī. B. Purukere iesniedza rakstveida apsvērumus un piedalījās šajā tiesas sēdē.

34 Ar 2007. gada 8. novembra spriedumu *Juzgado de Primera Instancia nº 4 de San Lorenzo de El Escorial* noteica steidzamus un pagaidu pasākums.

35 Kā izriet no šī sprieduma, kurš pievienots B. Purukeres iesniegtajiem apsvērumiem Tiesā, šī Spānijas tiesa norāda:

"Prasība līdzās Spānijas materiālajām tiesībām ir pamatota ar [1980. gada Hāgas konvenciju] (1. un 2. pants), kā arī Regulu [..] Nr. 2201/2003 un 1983. gada 14. novembra Nolīgumu starp Spānijas Karalisti un Vācijas Federatīvo Republiku par Spānijas tiesu jurisdikciju (8. pants)."

36 Šī sprieduma motīvu daļas 3. punktā ir norādīti šādi apsvērumi:

"Treškārt — Vispirms saistībā ar minētajām Eiropas tiesībām un Spānijas Karalistes un Vācijas Federatīvās Republikas ratificētajām konvencijām ģimenes tiesību, uzraudzības tiesību un nepilngadīgo bērnu uzturlīdzekļu tiesību jomā šai tiesai ir pilnīga jurisdikcija, jo vecāki dzīvoja Spānijā un pēdējā ģimenes dzīvesvieta bija noteikta Spānijā (Spānijas Civilprocesa kodeksa (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) 769. panta 3. punkts; [1908. gada Hāgas konvencijas] 1. pants — jurisdikcija ir tās valsts tiesai, kurā ir nepilngadīgā pastāvīgā dzīvesvieta, bet iedzīvotāju skaitīšanā tika konstatēts, ka Merlins atrodas Kolmenareho [*Colmenarejo*] un viņa pastāvīgā dzīvesvieta līdz viņa aizbraukšanai 2007. gada 2. februārī uz Vāciju bija Spānijā).

Turklāt prasītājs ir Spānijas pilsonis, pastāvīgi dzīvo Spānijā, un šis ir pirmais šajā lietā ierosinātais tiesas process Spānijā. Šī tiesa savu jurisdikciju ir apstiprinājusi 28. jūnija rīkojumā par prasības pieņemamību un vēlāk 20. septembrī izdotajā rīkojumā. Līdz ar to atbilstoši [Regulas Nr. 2201/2003] 19. pantam Albštates pirmās instances tiesai attiecīgā gadījumā pēc savas iniciatīvas ir jāaptur tiesvedība, lai lietu varētu izskatīt Spānijas tiesa. Tiesvedības apturēšana pēc tiesas iniciatīvas var notikt vienīgi tad, ja vienas un tās pašas puses dažādu dalībvalstu tiesās ir iesniegušas uz viena un tā paša pamata balstītas prasības attiecībā uz vecāku atbildību par nepilngadīgu bērnu. Taču jākonstatē, ka Bjankas Purukeres [*Bianca Purrucker*] vēlāk Vācijā ierosinātais tiesas process ir vienkāršots process ar mērķi panākt, ka tēvam, Giljermo Valjesam [*Guillermo Vallés*], tiek piespriests maksāt uzturlīdzekļus par bērnu Merlinu. Albštates pirmās instances tiesa ģimenes lietās šo tiesvedību iereģistrēja ar numuru 8FH13/07.

Bjankas Purukeres advokāts tiesas sēdē norādīja, ka šai tiesai nav jurisdikcijas, jo, pirmkārt, Merlins pastāvīgi dzīvo Vācijā un līdz ar to šī nepilngadīgā bērna intereses ir jāizvērtē Vācijā un, otrkārt, starp pusēm tika noslēgts līgums.

Prasītājs iebilst pret to, ka [lietu nodod izskatīšanai Vācijas tiesā], jo viņš nav informēts par faktisko Merlina veselības stāvokli, viņš nezina, vai kādu dienu māte atgriezīsies Spānijā, ņemot vērā, ka viņa aizbrauca, lai arī bija ļoti iespējams, ka Samira varētu neizdzīvot. Turklāt starp pusēm noslēgtais līgums nav apstiprināts tiesā, to nav apstiprinājis prokurors un viņš to varējis parakstīt spaidu un maldības rezultātā.

Prokurors tiesas sēdē atzina, ka šai tiesai ir jurisdikcija, jo starp pusēm noslēgtais līgums nav apstiprināts tiesā, un steidzami jāveic pagaidu pasākumi. Prasītājs atgādina, ka Spānijas tiesai ir jurisdikcija, jo prasītāja pastāvīgā dzīvesvieta ir Spānijā, dokuments par starp pusēm noslēgto līgumu ir izsniegts Spānijā un nepilngadīgais bērns Merlins ir dzimis Spānijā; viņš šaubās par to, vai Merlina izvešana no Spānijas teritorijas bija likumīga.

Tādējādi jāapstiprina šīs tiesas jurisdikcija lemt par lūgumu noteikt pagaidu pasākumus."

37 Kā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu norāda *Bundesgerichtshof*, noteiktie pagaidu pasākumi bija šādi:

"Drošības labad tiesa, lemjot par Giljermo Valjesa Peresa iesniegumu pret Bjanku Purukeri, nosaka šādu steidzamu un tūlītēju pagaidu pasākumu:

1. Piešķirt abu bērnu Samiras Valjesas Purukeres un Merlina Valjesa Purukera uzraudzības tiesības tēvam Giljermo Valjesam Peresam; vecāku vara tiek saglabāta abiem vecākiem.

Šī rīkojuma izpildei mātei nepilngadīgais dēls Merlins ir jāatdod atpakaļ viņa Spānijā dzīvojošajam tēvam. Ir jāveic piemēroti pasākumi, kas dod mātei iespēju ceļot ar zēnu un apciemot Samiru un Merlinu, kad vien viņa to vēlas, un tādēļ viņas rīcībā jānodod dzīvoklis, kas var būt ģimenes tikšanās vieta, vai arī to var piešķirt radinieki vai trešā uzticības persona, kam visu apciemojumu laiku, ko māte pavada kopā ar bērniem, ir jābūt klāt, vai arī tas var būt tēva dzīvoklis, ja abas puses par to vienojas.

2. Noteikt aizliegumu bez iepriekšējas tiesas atļaujas kopā ar bērniem atstāt Spānijas teritoriju.

3. Noteikt abu bērnu pasu atrašanās vietu pie tā vecāka, kuram ir noteiktas uzraudzības tiesības.

4. Noteikt, ka abu bērnu Samiras un Merlina dzīvesvietas maiņai ir jāsaņem iepriekšēja tiesas atļauja.

5. Mātei netiek noteikts pienākums maksāt uzturlīdzekļus.

Netiek piespriests segt tiesāšanās izdevumus.

Šis rīkojums pamata lietas iztiesāšanā ir iekļaujams attiecīgajos tiesvedības dokumentos.

Šis rīkojums likumā noteiktajā kārtībā un ar norādi par tā nepārsūdzāmību ir nosūtāms pusēm un prokuratūrai."

38 Kā izriet no B. Purukeres apsvērumiem pievienotajiem dokumentiem, *Juzgado de Primera Instancia nº 4 de San Lorenzo de El Escorial* 2007. gada 8. novembra spriedums tika labots ar 2007. gada 28. novembra spriedumu. Labojums attiecās uz rezolutīvās daļas 1. punktu tādējādi, ka tēvam tika piešķirtas "uzraudzības tiesības", nevis "kopīgas uzraudzības tiesības".

39 *Juzgado de Primera Instancia nº 4 de San Lorenzo de El Escorial* saskaņā ar Regulas Nr. 2201/2003 39. panta 1. punktu 2008. gada 11. janvarī izdeva apliecību, apliecinot, ka tās nolēmums ir izpildāms un ir paziņots.

40 Jākonstatē, ka Valjess Peress ir cēlis prasību lietas izskatīšanai pēc būtības, attiecībā uz kuru tiesa, kurā tika celta šī prasība, pieņēma lēmumu 2008. gada 28. oktobrī, un ka šis pieņemtais lēmums ticis pārsūdzēts.

Vācijā ierosinātais tiesas process uzraudzības tiesību piešķiršanai

41 2007. gada 20. septembrī, proti, pirms *Juzgado de Primera Instancia nº 4 de San Lorenzo de El Escorial* nolēmuma pieņemšanas, B. Purukere ar prasību lietas izskatīšanai pēc būtības, kas celta *Amtsgericht Albstadt* (Albštates pirmās instances tiesa, Vācija), lūdza, lai tai tiktu piešķirtas uzraudzības tiesības pār bērniem Merlinu un Samiru. Saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvencijas 16. pantu process attiecībā uz uzraudzības tiesībām tika apturēts uz laiku no 2008. gada 19. marta līdz 28. maijam, bet pēc tam nodots izskatīšanai *Amtsgericht Stuttgart* [Štutgartes pirmās instances tiesai] (Vācija) atbilstoši Vācijas likuma par atsevišķu tiesību aktu starptautisko ģimenes

tiesību jomā izpildi un piemērošanu (*Gesetz zur Aus- und Durchführung bestimmter Rechtsinstrumente auf dem Gebiet des internationalen Familienrechts*) 13. pantam. *Amtsgericht Stuttgart* atteicās noteikt jaunu pagaidu pasākumu attiecībā uz abu minēto bērnu uzraudzības tiesībām. Šī tiesa lietu neizskatīja pēc būtības, bet izteica šaubas par tās starptautisko jurisdikciju. Ar 2008. gada 8. decembra nolēmumu šī tiesa konstatēja, ka ar šī sprieduma 40. punktā minēto 2008. gada 28. oktobra nolēmumu *Juzgado de Primera Instancia nº 4 de San Lorenzo de El Escorial* bija atzinusi, ka tā ir pirmā tiesa, kurā iesniegta prasība, saskaņā ar Regulas Nr. 2201/2003 16. pantu un 19. panta 2. punktu. Tādējādi *Amtsgericht Stuttgart* saskaņā ar minētās regulas 19. panta 2. punktu apturēja tiesvedību līdz brīdim, kad spēkā stāsies *Juzgado de Primera Instancia nº 4 de San Lorenzo de El Escorial* nolēmums.

42 B. Purukere *Amtsgericht Stuttgart* nolēmumu pārsūdzēja. 2009. gada 14. maijā *Oberlandesgericht Stuttgart* šo nolēmumu atcēla un nodeva lietu atpakaļ *Amtsgericht Stuttgart* jauna nolēmuma pieņemšanai. *Oberlandesgericht Stuttgart* uzskatīja, ka tiesai pašai ir jāpārbauda sava jurisdikcija un ka ar Regulas Nr. 2201/2003 19. pantu nevienai no tiesām, kurās iesniegtas prasības, nav piešķirta ekskluzīva jurisdikcija, lai noteiktu, kura ir pirmā tiesa, kurai prasība iesniegta. *Oberlandesgericht Stuttgart* norādīja, ka Valjesa Peresa Spānijā 2007. gada jūnijā celtā prasība attiecībā uz uzraudzības tiesībām tika izskatīta procesā par pagaidu pasākumu piešķiršanu, lai arī B. Purukeres Vācijā 2007. gada 20. septembrī celtā prasība attiecībā uz uzraudzības tiesībām bija prasība lietas izskatīšanai pēc būtības. Šāda prasība un process par pagaidu pasākumu piešķiršanu ir dažādas tiesvedības vai dažādas prasības.

43 Ar 2009. gada 8. jūnija rīkojumu *Amtsgericht Stuttgart* lūdza lietas dalībniekus to informēt, kādā stadijā ir Spānijā ierosinātais tiesas process, un lūdza izteikt savu nostāju par iespēju Tiesai saskaņā ar Tiesas Reglamenta 104.b pantu uzdot prejudiciālu jautājumu par to, kā nosakāma pirmā tiesa, kurā iesniegta prasība.

44 Šajā procesā tika izteikts šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu. Valjess Peress sākotnēji bija lūdzis atgriezt bērnu Merlinu un šajā ziņā drošības labad bija iesniedzis prasības pieteikumu atzīt, ka *Juzgado de Primera Instancia nº 4 de San Lorenzo de El Escorial* nolēmums ir izpildāms. Vēlāk kā galveno prasījumu viņš izteica lūgumu izpildīt šo nolēmumu. Tādējādi *Amtsgericht Stuttgart* ar 2008. gada 3. jūlija nolēmumu un *Oberlandesgericht Stuttgart* ar 2008. gada 22. septembra nolēmumu, kurš pieņemts, izskatot pārsūdzību, tika izpildīts Spānijas tiesas nolēmums un māte tika brīdināta, ka šī nolēmuma neizpildes gadījumā viņai var tikt noteikts naudas sods.

45 *Bundesgerichtshof* ir šādi apkopojusi *Oberlandesgericht Stuttgart* nolēmumu:

"Nav pamata iebilst pret Spānijas tiesas nolēmuma izpildi. Lai arī runa ir par Spānijas tiesas noteiktu pagaidu pasākumu, Regulas Nr. 2201/2003 2. panta 4. punktā tomēr nav paredzēta nekāda nolēmumu formu nošķiršana attiecībā uz citu dalībvalstu nolēmumu atzīšanu un izpildi, bet gan tikai pieprasīts "tiesas nolēmums". Arī tad, ja kopīgie bērni Spānijas tiesā nav tikuši uzklausīti, tas nepārkāpj būtiskus Vācijas tiesību procesuālos principus, jo vairāk tādēļ, ka bērni nolēmuma pieņemšanas brīdī bijuši tikai pusotru gadu veci. Spānijas tiesas saskaņā ar Regulas Nr. 2201/2003 39. pantu izdotā apliecība noraida atbildētājas izteiktās šaubas par Spānijas tiesas nolēmuma izpildāmību, jo galvenā prasība ir tikusi iesniegta novēloti. Nav arī neatzīšanas pamatu atbilstoši Regulas Nr. 2201/2003 23. pantam. It īpaši nav saskatāms Vācijas

sabiedriskās kartības pārkāpums; atbildētājas tiesības uz aizstāvību ir tikušas ievērotas, uzaicinot viņu uz tiesas sēdi. Tas, ka viņa nav izmantojusi iespēju tiesas sēdē piedalīties personīgi, bet gan tikai ar advokāta pārstāvniecību, ir viņas pašas lēmums. Atzīšanas un izpildes procesā tiesai ir liegts pārbaudīt Spānijā par uzraudzības tiesībām izlemto lietu pēc būtības."

46 *Bundesgerichtshof* iesniegtajā apelācijas sūdzībā B. Purukere apstrīd *Oberlandesgericht Stuttgart* 2008. gada 22. septembra nolēmumu, pamatojoties uz to, ka saskaņā ar Regulas Nr. 2201/2003 2. panta 4. punktu citu dalībvalstu tiesu pieņemto nolēmumu atzīšana un izpilde neattiecas uz pagaidu pasākumiem minētās regulas 20. panta izpratnē, jo šie pasākumi nevar tikt atzīti par nolēmumiem lietās par vecāku atbildību.

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu un prejudiciālais jautājums

47 *Bundesgerichtshof* norāda, ka jautājums par to, vai Regulas Nr. 2201/2003 21. pants un nākamie panti ir piemērojami arī pagaidu pasākumiem šīs regulas 20. panta izpratnē vai vienīgi nolēmumiem, kuri pieņemti, izskatot lietu pēc būtības, tiek apspriests doktrīnā un nav nepārprotami atrisināts judikatūrā.

48 Saskaņā ar vienu no pieejām pagaidu pasākumi Regulas Nr. 2201/2003 20. panta izpratnē principā ir izslēgti no šīs regulas 21. pantā un nākamajos pantos paredzēto noteikumu par atzīšanu un izpildi piemērošanas jomas. Minētās regulas 20. pantā esot vien ietverts noteikums par jurisdikciju. 2009. gada 2. aprīļa spriedums lietā

C-523/07 *A* (Krājums, I-2805. lpp., 46. punkts un nākamie punkti) šo pieeju varētu apstrīdēt, jo tajā ir noteikts, ka pagaidu pasākumiem Regulas Nr. 2201/2003 20. panta izpratnē ir jābūt pagaidu rakstura un ka to izpildei un saistošajam spēkam ir jābūt paredzētiem valsts tiesību aktos. Ja tas tā būtu, B. Purukeres iesniegtā apelācijas sūdzība būtu jāapmierina.

49 Saskaņā ar atsevišķiem apgalvojumiem Regulas Nr. 2201/2003 2. panta 4. punkta piemērošanas joma attiecas arī uz pagaidu pasākumiem, kurus kompetentā tiesa noteikusi prasības lietas izskatīšanai pēc būtības ietvaros, tiktāl, ciktāl vismaz *a posteriori* tiek aizsargātas tiesības uz aizstāvību. Šis princips atbilst Tiesas judikatūrai, saskaņā ar kuru taisnīga tiesas procesa nodrošināšanai pietiek, ja *a posteriori* tiek noturēta tiesas sēde (1981. gada 16. jūnija spriedums lietā 166/80 *Klomps*, *Recueil*, 1593. lpp.). Atbilstoši citām pieejām Regula Nr. 2201/2003 ir piemērojama vienīgi tādiem pagaidu pasākumiem, kuri noteikti — attiecīgā gadījumā — uz sacīkstes principu balstītā tiesas procesā, ievērojot tiesības uz aizstāvību.

50 Šajos divos pēdējos minētajos gadījumos apelācijas sūdzības apmierināšana ir atkarīga no tā, vai tiesas procesā, kura ietvaros tika noteikts pagaidu pasākums, B. Purukere faktiski bija izmantojusi tiesības tikt uzklausītai. Kā uzskata iesniedzējtiesa, apstiprinošu atbildi uz šo jautājumu atbalsta tas, ka attiecīgā persona tika uzaicināta uz tiesas sēdi, tajā viņu pārstāvēja advokāts un ka viņas bērnu vecuma dēļ no šo bērnu uzklausīšanas nekāda papildu informācija nevarēja tikt sagaidīta.

51 Visbeidzot, tāpat tiek atbalstīts apgalvojums, saskaņā ar kuru visi pagaidu pasākumi tiek reglamentēti ar Regulas Nr. 2201/2003 sistēmu. Pirmkārt, saskaņā ar šīs regulas 20. pantu noteiktie pagaidu pasākumi tiek uzskatīti par nolēmumiem minētās regulas 2. panta 4. punkta izpratnē un tiem ir piemērojams šīs pašas regulas 21. un nākamie panti par atzīšanu un izpildi. Otrkārt, šī apgalvojuma piekritēji izvirza tādu pašu argumentu, saskaņā ar kuru, ja pagaidu pasākumi Regulas Nr. 2201/2003 20. panta

izpratnē nebūtu iekļauti šīs regulas 2. panta 4. punktā minētajā "nolēmuma" definīcijā, šīs regulas 21. un nākamie panti par citās dalībvalstīs pieņemtu nolēmumu atzīšanu un izpildi šādiem pasākumiem tomēr būtu piemērojami. Saskaņā ar šādu apgalvojumu minētais 21. un nākamie panti neapšaubāmi būtu piemērojami Spānijas tiesas noteiktajam pagaidu pasākumam un apelācijas sūdzība būtu jānoraida.

52 *Bundesgerichtshof* norāda, ka ar Spānijas tiesas nolēmumu netiek pārkāpta Vācijas sabiedriskā kārtība.

53 Ņemot vērā iepriekš minēto, *Bundesgerichtshof* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai Regulas [Nr. 2201/2003] 21. un nākamie panti par citu dalībvalstu nolēmumu atzīšanu un izpildi atbilstoši Regulas [Nr. 2201/2003] 2. panta 4. punktam ir piemērojami arī izpildāmiem pagaidu pasākumiem attiecībā uz uzraudzības tiesībām Regulas [Nr. 2201/2003] 20. panta izpratnē?"

Tiesvedība Tiesā

54 Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 54.a pantu tiesnesis referents un ģenerāladvokāte lūdza B. Purukeri iesniegt Tiesai 2008. gada 8. decembra, 2009. gada 14. maija un 2009. gada 8. jūnija nolēmumus, kuri minēti šī sprieduma 41.–43. punktā un uz kuriem B. Purukere bija norādījusi savos apsvērumos.

55 No iesniegtajiem apsvērumiem izrietēja, ka acīmredzot vienīgi B. Purukerei un Spānijas valdībai bija zināms *Juzgado de Primera Instancia nº 4 de San Lorenzo de El Escorial* 2007. gada 8. novembra nolēmuma pamatojums, tostarp jautājumā par Spānijas tiesas jurisdikciju. Vairākas valdības, kuras iesniedza apsvērumus, ieteica atbildēt uz prejudiciālo jautājumu, ņemot vērā pieņēmumu par šo jurisdikciju, savukārt Eiropas Komisija paredzēja dažādus risinājumus.

56 Tiesa, nosūtot šiem B. Purukeres apsvērumiem pievienoto spriedumu Eiropas Savienības Tiesas Statūtu 23. pantā minētajām ieinteresētajām personām, uzaicināja šīs personas vēlreiz rakstveidā izteikt savu nostāju par prejudiciālo jautājumu, ņemot vērā minētā sprieduma 3. punktu, kas atgādināts šī sprieduma 36. punktā. Tiesa turklāt uzaicināja Spānijas valdību sniegt precīzāku informāciju par pagaidu pasākumu noteikšanas procesu pamata lietai līdzīgās lietās.

Par prejudiciālo jautājumu

57 Uzdodot savu jautājumu, *Bundesgerichtshof* jautā, vai Regulas Nr. 2201/2003 21. un nākamie panti ir piemērojami arī izpildāmiem pagaidu pasākumiem attiecībā uz uzraudzības tiesībām šīs regulas 20. panta izpratnē.

58 Šī jautājuma atbilstība tika apstrīdēta, pirmkārt, tāpēc, ka uz pamata lietā apspriestajiem pagaidu pasākumiem neattiecas minētās regulas 20. pants, jo tos bija noteikusi tiesa, kurai ir jurisdikcija izskatīt lietu pēc būtības, un, otrkārt, tāpēc, ka, pat ja šos pasākumus būtu noteikusi tiesa, kurai nav jurisdikcijas izskatīt lietu pēc būtības, uz tiem katrā ziņā nevarētu attiekties šis noteikums, runājot par bērnu Merlinu, jo viņš neatradās Spānijā brīdī, kad *Juzgado de Primera Instancia nº 4 de San Lorenzo de El Escorial* pieņēma lēmumu.

59 Šie pretrunīgie apgalvojumi pierāda, ka Regulas Nr. 2201/2003 20. panta interpretācija nedrīkst attiekties vienīgi uz tāda nolēmuma iedarbību, uz kuru attiecas šis noteikums, bet ka ir jāizvērtē arī tas, kādi ir nolēmumi, uz kuriem šis noteikums attiecas.

60 Regulas Nr. 2201/2003 20. pants ir pēdējais šīs regulas II nodaļā, kas attiecas uz jurisdikciju, ietvertais pants. Šis pants nav iekļauts to pantu vidū, kuros īpaši reglamentēta jurisdikcija lietās par vecāku atbildību un kuri veido šīs nodaļas 2. iedaļu, bet tas ir ietverts šīs nodaļas 3. iedaļā ar virsrakstu "Kopīgi noteikumi".

61 No šīs tiesību normas [teksta] vietas Regulas Nr. 2201/2003 uzbūvē izriet, ka šo 20. pantu nevar uzskatīt par noteikumu, ar kuru piešķirta jurisdikcija lietas izskatīšanai pēc būtības šīs regulas izpratnē.

62 Šo apgalvojumu atbilst minētā 20. panta formulējumam, kurā vienīgi norādīts, ka steidzamos gadījumos Regulas Nr. 2201/2003 noteikumi "neliedz" dalībvalsts tiesām noteikt tādus pagaidu pasākumus, ieskaitot drošības pasākumus, kurus attiecīgajā dalībvalstī paredz likums, arī tad, ja saskaņā ar šo regulu lietas izskatīšana pēc būtības

piekrīt citas dalībvalsts tiesai. Tāpat minētās regulas preambulas 16. apsvērumā ir minēts, ka šī regula "neliedz" šādu pasākumu noteikšanu.

63 No tā izriet, ka Regulas Nr. 2201/2003 20. pants var attiekties vienīgi uz pasākumiem, kurus noteikušas tiesas, kuras savu jurisdikciju lietās par vecāku atbildību nepamato ar kādu no šīs regulas II nodaļas 2. iedaļā ietvertajiem pantiem.

64 Tādējādi tas nav vienīgi tādu pasākumu raksturs, kurus var noteikt tiesa, — pagaidu vai drošības pasākumi iepretim nolēmumiem, kuri pieņemti, izskatot lietu pēc būtības, — kuri nosaka, vai uz šiem pasākumiem var attiekties minētās regulas 20. pants, bet gan it īpaši tas, ka tos ir noteikusi tiesa, kuras jurisdikcija nav pamatota ar kādu citu šīs pašas regulas noteikumu.

65 Pamata lieta atklāj, ka, lasot spriedumu, ne vienmēr ir viegli šajā ziņā kvalificēt nolēmumu, kuru pieņēmusi tiesa Regulas Nr. 2201/2003 2. panta 1. punkta izpratnē. *Juzgado de Primera Instancia nº 4 de San Lorenzo de El Escorial* konstatē, ka prasība ir pamatota ar attiecīgajām Spānijas materiālajām tiesībām, 1980. gada Hāgas konvenciju, kā arī minēto regulu un 1983. gada 14. novembra Nolīgumu starp Spānijas Karalisti un Vācijas Federatīvo Republiku par Spānijas tiesu jurisdikciju. Jākonstatē, ka līdzās šiem noteikumiem tā savu jurisdikciju īpaši pamato ar Spānijas Civilprocesa kodeksa 769. panta 3. punktu un 1980. gada Hāgas konvencijas 1. pantu. Attiecībā uz apstākļiem, kas var pamatot šo jurisdikciju, ņemot vērā šos noteikumus, *Juzgado de Primera Instancia nº 4 de San Lorenzo de El Escorial* atsaucas gan uz vecāku dzīvesvietu, gan pēdējo ģimenes dzīvesvietu, gan nepilngadīgā bērna pastāvīgo dzīvesvietu līdz viņa aizvešanai uz Vāciju, gan prasītāja pilsonību, viņa pastāvīgo dzīvesvietu Spānijā, gan arī uz to, ka šis tiesas process ir pirmais šajā lietā Spānijā ierosinātais tiesas process. Visbeidzot, šī tiesa atsaucas uz prokurora viedokli, kurā neatkarīgi no jau minētajiem

faktiem ir ņemts vērā, ka notariāli apliecinātais akts tika izsniegts Spānijā un ka bērns Merlins ir dzimis Spānijā.

66 Jākonstatē, ka lielākā daļa no *Juzgado de Primera Instancia nº 4 de San Lorenzo de El Escorial* minētajiem faktiem neatbilst kritērijiem, saskaņā uz kuriem var pamatot jurisdikciju atbilstoši Regulas Nr. 2201/2003 8.–14. pantam. Fakti, kuri atbilst minētās regulas 8., 9. un 10. pantā minētajiem kritērijiem, saskaņā ar kuriem var pamatot šādu jurisdikciju, proti, nepilngadīgā bērna pastāvīgā dzīvesvieta un šī bērna pēdējā pastāvīgā dzīvesvieta, neļauj noteikt, saskaņā ar kuru no šīm trim tiesību normām šī tiesa, pieņemot, ka tā to izdarīja, atzītu sev jurisdikciju saskaņā ar šo regulu.

67 Kā pierāda Tiesā iesniegtie apsvērumi un grūtības, kādas radušās apsvērumus iesniegušajām ieinteresētajām personām, piedāvājot atbildi uz prejudiciālo jautājumu, viss iepriekš minētais, lasot *Juzgado de Primera Instancia nº 4 de San Lorenzo de El Escorial* nolēmumu attiecībā uz šīs tiesas atzinumu, ka Regula Nr. 2201/2003 ir prioritāra pār citām šajā nolēmumā minētajām tiesību normām, un attiecībā uz šīs regulas piemērošanu šajā lietā, rada lielu nenoteiktību.

68 Čehijas valdība uzskata, ka tad, kad nav tiešas norādes par to, ka uz nolēmumu attiecas šīs regulas 20. pants, saskaņā ar savstarpējas uzticēšanās principu, kas ir Regulas Nr. 2201/2003 pamatā, jāpieņem, ka tiesai, kas pieņem nolēmumu, ir jurisdikcija minētās regulas izpratnē. B. Purukere un Vācijas valdība savukārt uzskata, ka tad, kad nav precizēta jurisdikcijas esamība Regulas Nr. 2201/2003 izpratnē, tieši pretēji, ir jāpiemēro pieņēmums, saskaņā ar kuru minētais nolēmums ir pasākums, uz kuru attiecas šīs regulas 20. pants.

69 Šajā sakarā jāatgādina, ka Regula Nr. 2201/2003 kā Savienības tiesību akts ir prioritāra pār valsts tiesībām. Turklāt tai ir prioritārs spēks pār lielāko daļu no starptautiskajām konvencijām jomās, kuras šajā regulā ir reglamentētas saskaņā ar tās 59.–63. pantā paredzētajiem nosacījumiem.

70 Kā izriet no Regulas Nr. 2201/2003 preambulas 2. apsvēruma, tiesas spriedumu savstarpējās atzīšanas princips ir pamats patiesas tiesiskuma telpas izveidei.

71 Saskaņā ar minētās regulas 21. apsvērumu šī atzīšana jābalsta uz savstarpējas uzticēšanās principu.

72 Tieši šīs savstarpējas uzticēšanās rezultātā varēja tikt ieviesta obligātā jurisdikciju sistēma, kas ir jāievēro visām tiesām, kuras ietilpst Regulas Nr. 2201/2003 piemērošanas jomā, un atbilstoša dalībvalstu atteikšanās no to iekšējiem noteikumiem par nolēmumu atzīšanu un izpildi, tā vietā izmantojot vienkāršotu nolēmumu, kas taisīti tiesas procesos lietās par vecāku atbildību, atzīšanas un izpildes mehānismu (pēc analoģijas attiecībā uz maksātnespējas procedūrām skat. 2006. gada 2. maija spriedumu lietā C-341/04 *Eurofood IFSC*, Krājums, I-3813. lpp., 40. punkts).

73 Šo savstarpējās uzticēšanās principu raksturo tas, ka tā dalībvalsts tiesa, kurā ir iesniegta prasība lietā par vecāku atbildību, pārbauda savu jurisdikciju saskaņā ar Regulas Nr. 2201/2003 8.–14. pantu (pēc analoģijas skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Eurofood IFSC*, 41. punkts), un tas, ka no šīs tiesas pieņemtā nolēmuma nepārprotami izriet, ka šī tiesa bija paredzējusi ievērot šajā regulā paredzētos tieši piemērojamos noteikumus par jurisdikciju vai ka tā lēmumu pieņēma saskaņā ar šiem noteikumiem.

74 Tāpat, kā precizēts minētās regulas 24. pantā, citu dalībvalstu tiesas nedrīkst pārbaudīt pirmās tiesas sniegto vērtējumu par savu jurisdikciju.

75 Šis aizliegums neskar tiesas, kurā ir iesniegts nolēmums, kurā nav minēti apstākļi, kas nepārprotami pierāda izcelsmes tiesas jurisdikciju izskatīt lietu pēc būtības, tiesības pārbaudīt, vai no šī nolēmuma izriet, ka izcelsmes tiesa savu jurisdikciju bija paredzējusi pamatot ar kādu no Regulas Nr. 2201/2003 tiesību normām. Kā savu secinājumu 139. punktā uzsvērusi ģenerāladvokāte, šāda pārbaude nav izcelsmes tiesas jurisdikcijas pārbaude, bet vienīgi pamatojuma, saskaņā ar kuru tiesa pamatoja savu jurisdikciju, identificēšana.

76 No iepriekš minētā izriet, ka, ja tiesas, kura noteikusi pagaidu pasākumus, jurisdikcija izskatīt lietu pēc būtības saskaņā ar Regulu Nr. 2201/2003 acīmredzami neizriet no pieņemtajā nolēmumā minētās informācijas vai ja šajā nolēmumā nav ietverts nepārprotams pamatojums attiecībā uz šīs tiesas jurisdikciju izskatīt lietu pēc būtības, atsaucoties uz kādu no šīs regulas 8.–14. pantā minētajiem jurisdikcijas veidiem, šādos gadījumos var secināt, ka minētais nolēmums netika pieņemts saskaņā ar minētajā regulā paredzētajiem noteikumiem par jurisdikciju. Šis nolēmums tomēr var tikt izvērtēts, ņemot vērā minētās regulas 20. pantu, lai pārbaudītu, vai uz to attiecas minētā tiesību norma.

77 Ar Regulas Nr. 2201/2003 20. pantu tiek prasīta vairāku nosacījumu ievērošana. Kā ir precizējusi Tiesa, minētās regulas 20. panta 1. punktā norādītās tiesas var noteikt pagaidu vai drošības pasākumus vienīgi ar nosacījumu, ka tiek ievēroti trīs kumulatīvi nosacījumi, proti:

— attiecīgajiem pasākumiem ir jābūt steidzamiem,

— tie ir jānosaka attiecībā uz personām vai īpašumu, kas atrodas dalībvalstī, kurā atrodas šīs tiesas, un

— tiem ir jābūt ar pagaidu raksturu (iepriekš minētais spriedums lietā *A*, 47. punkts, un 2009. gada 23. decembra spriedums lietā C-403/09 PPU *Detiček*, Krājums, I-12193. lpp., 39. punkts).

78 Saskaņā ar iepriekš minēto uz jebkuru nolēmumu, no kura neizriet, ka to ir pieņēmusi tiesa, kurai ir jurisdikcija vai kurai varētu būt jurisdikcija izskatīt lietu pēc būtības, acīmredzami neattiecas Regulas Nr. 2201/2003 20. pants, bet šī tiesību norma ir attiecināma vienīgi tad, ja nolēmumā ir izpildīti šajā tiesību normā paredzētie nosacījumi.

79 Attiecībā uz pasākuma, uz kuru attiecas minētās regulas 20. pants, iedarbību Tiesa ir lēmusi, ka, tā kā šis pasākums ir ticis noteikts, pamatojoties uz valsts tiesību normām, tas ir saistošs saskaņā ar attiecīgajiem valsts tiesību aktiem (iepriekš minētais spriedums lietā *A*, 52. punkts).

80 Turklāt Regulas Nr. 2201/2003 20. panta 2. punktā ir precizēts, ka pasākumus, kas noteikti, izpildot šīs regulas 20. panta 1. punktu, pārtrauc piemērot brīdī, kad dalībvalsts tiesa, kurai saskaņā ar šo regulu ir jurisdikcija izskatīt lietu pēc būtības, ir veikusi pasākumus, ko tā uzskata par atbilstošiem.

81 No Regulas Nr. 2201/2003 saistošā rakstura un tiešas piemērojamības un tās 20. panta formulējuma izriet, ka pasākums, uz kuru attiecas šī tiesību norma, tās dalībvalsts tiesā, kura pieņēma nolēmumu, var tikt apstrīdēts ar nolēmumu, kuru iepriekš pieņēmusi kādas citas dalībvalsts tiesa, kurai ir jurisdikcija izskatīt lietu pēc būtības. Savukārt nolēmums, uz kuru neattiecas minētās regulas 20. pants, pamatojoties uz to, ka

tajā nav izpildīti šajā tiesību normā paredzētie nosacījumi, nevar atsaukties uz šādu iepriekš pieņemtu nolēmumu (skat. situāciju, kas apspriesta iepriekš minētajā spriedumā lietā *Detiček*, it īpaši 49. punkts).

82 Jautājumā par nolēmuma, uz kuru attiecas Regulas Nr. 2201/2003 20. pants, iedarbību dalībvalstīs, kuras nav tās tiesas dalībvalsts, kura šo nolēmumu pieņēma, Komisija un vairākas dalībvalstis uzskatīja, ka pasākumiem, uz kuriem attiecas šis 20. pants, ir jāpiemēro minētajā regulā paredzētā atzīšanas un izpildes sistēma. Tās atsaucās uz gadījumu, kad personas vai īpašums tiek aizvests pēc tam, kad tiesa ir pieņēmusi lēmumu, vai gadījumu, kad bērna nelaimes gadījums vai slimība prasa saņemt atļauju no personas, kura atrodas citā dalībvalstī.

83 Tomēr jāuzskata, kā savu secinājumu 172.–175. punktā ir norādījusi ģenerāladvokāte, ka ar Regulu Nr. 2201/2003 paredzētā atzīšanas un izpildes sistēma nav piemērojama pasākumiem, uz kuriem attiecas šīs regulas 20. pants.

84 Savienības likumdevējs patiesībā nav gribējis noteikt šādu piemērojamību. Kā izriet no pamatojuma izklāsta Komisijas 2002. gada priekšlikumā, kura rezultātā tika pieņemta Regula Nr. 2201/2003 (dokuments ar numuru COM(2002) 222, galīgā redakcija), šīs regulas 20. panta 1. punkta pamats ir Regulas Nr. 1347/2000 12. pants, ar kuru tika pārņemts Briseles konvencijas II 12. pants. Gan pamatojuma izklāstā Komisijas 1999. gada priekšlikumam, kura rezultātā tika pieņemta Regula Nr. 1347/2000 (dokuments ar numuru COM(1999) 220, galīgā redakcija), gan Borasas ziņojumā par Briseles konvenciju II attiecībā uz šiem pantiem identiskā formulējumā ir norādīts, ka "ar šajā pantā ietverto noteikumu ir paredzēts, ka pasākumu iedarbība ir tikai valstī, kurā tie ir noteikti".

85 Borasas ziņojumā šajā ziņā ir uzsvērta Briseles konvencijas II 12. panta un Briseles konvencijas 24. panta formulējuma atšķirība, proti, "Briseles konvencijas [..] 24. pantā minētie pasākumi attiecas vienīgi uz lietām, kuras ir konvencijas piemērošanas jomā un [..] kurām savukārt ir ekstrateritoriāla iedarbība". Šis salīdzinājums ar Briseles konvenciju atklāj, ka Briseles konvencijas II sagatavotāji vēlējās izveidot saikni starp lietām, uz kurām varētu attiekties pagaidu pasākumi, un šo pasākumu teritoriālo iedarbību.

86 Šo saikni var pamatot iespēja, ka varētu tikt neievēroti noteikumi, kuri paredzēti citos Savienības tiesību aktos, it īpaši Regulā Nr. 44/2001. Kā uzsvērts gan pamatojuma izklāstā Komisijas 1999. gada priekšlikumam, kura rezultātā tika pieņemta Regula Nr. 1347/2000, gan Borasas ziņojumā, Regulas Nr. 2201/2003 20. pantā minētie pagaidu pasākumi attiecas gan uz personām, gan uz īpašumu un līdz ar to tie attiecas uz lietām, kuras nav šīs pēdējās minētās regulas piemērošanas jomā. Tādējādi Regulā Nr. 2201/2003 paredzētā atzīšanas un izpildes sistēma ļauj citās dalībvalstīs atzīt un izpildīt pasākumus, kuri attiecas uz lietām, kuras nav šīs regulas piemērošanas jomā, un kuri varētu tikt noteikti, piemēram, pārkāpjot noteikumus, ar kuriem paredzēta citu tiesu īpašā vai ekskluzīvā jurisdikcija saskaņā ar Regulu Nr. 44/2001.

87 Regulas Nr. 2201/2003 formulējums nekādi nepierāda vēlmi noraidīt šajos *travaux préparatoires* minētos skaidrojumus attiecībā uz pasākumu, uz kuriem attiecas šīs regulas 20. pants, iedarbību. Tieši pretēji, šīs tiesību normas vieta minētajā regulā un minētās regulas 20. panta 1. punktā un tās preambulas 16. apsvērumā iekļautais vārds "neliedz" atklāj, ka pasākumi, uz kuriem attiecas minētais 20. pants, nav nolēmumi, kuri pieņemti saskaņā ar šajā pašā regulā paredzētajiem noteikumiem par jurisdikciju un uz kuriem tādējādi ir attiecināma ar šo regulu ieviestā atzīšanas un izpildes sistēma.

88 Šis secinājums nevar tikt apstrīdēts ar argumentu, kas izvirzīts saistībā ar 1996. gada Hāgas konvencijas 11. panta 1. punktu. Saskaņā ar šo tiesību normu "visos steidzamības gadījumos jurisdikcija veikt jebkādus vajadzīgos aizsardzības pasākumus ir tās Līgumslēdzējas Valsts iestādēm, kuras teritorijā atrodas bērns vai bērna īpašums".

89 Kā savos rakstveida apsvērumos norāda Vācijas valdība, divas būtiskas atšķirības atšķir 1996. gada Hāgas konvencijas 11. panta 1. punktu no Regulas Nr. 2201/2003 20. panta. Vispirms jākonstatē, ka šīs konvencijas 11. pants acīmredzami ir domāts kā noteikums par jurisdikciju un šīs konvencijas uzbūvē iekļauts kopā ar šāda veida noteikumiem, bet tas tā nav šīs regulas 20. panta gadījumā, kā izklāstīts šī sprieduma 61. punktā.

90 Turklāt, lai arī 1996. gada Hāgas konvencijā ir paredzēta tādu pasākumu atzīšana un izpilde, kuri noteikti saskaņā ar tās 11. pantu, jāatgādina, ka šajā konvencijā paredzētie noteikumi, it īpaši tās 23. panta 2. punkta a) apakšpunkts par atzīšanu un tās 26. panta 3. punkts attiecībā uz izpildi, kurš atsaucas uz minēto 23. panta 2. punktu, ļauj pārbaudīt tās tiesas starptautisko jurisdikciju, kura bija noteikusi attiecīgo pasākumu. Tā tas nav ar Regulu Nr. 2201/2003 paredzētās atzīšanas un izpildes sistēmas gadījumā, jo ar šīs regulas 24. pantu ir aizliegts pārbaudīt izcelsmes dalībvalsts tiesas jurisdikciju.

91 Kā tiesas sēdē norādīja Apvienotās Karalistes valdība, ja pieļautu, ka pasākumi, uz kuriem attiecas Regulas Nr. 2201/2003 20. pants, tiek atzīti un izpildīti jebkurā citā dalībvalstī, ieskaitot valstī, kuras tiesām ir jurisdikcija izskatīt lietu pēc būtības, šāda situācija turklāt radītu šajā regulā paredzēto noteikumu par jurisdikciju neievērošanas risku un "forum shopping" risku, kas būtu pretrunā ar minēto regulu sasniedzamajiem

mērķiem, it īpaši tam, ka jāņem vērā bērna primārās intereses attiecībā uz to, ka nolēmumi, kas skar šo bērnu, ir jāpieņem tiesai, kura ģeogrāfiski atrodas vistuvāk bērna pastāvīgajai dzīvesvietai un kuru Savienības likumdevējs ir uzskatījis par tādu, kura atrodas vislabākajā situācijā, lai izvērtētu bērna interesēs veicamos pasākumus.

92 Tas, ka pasākumiem, uz kuriem attiecas Regulas Nr. 2201/2003 20. pants, nav piemērojama šajā regulā paredzētā atzīšanas un izpildes sistēma, tomēr neliedz šos pasākumus atzīt un izpildīt kādā citā dalībvalstī, kā savu secinājumu 176. punktā norādīja ģenerāladvokāte. Ievērojot minēto regulu, var tikt izmantoti arī citi starptautiskie nolīgumi vai citi valsts tiesību akti.

93 Turklāt Regulā Nr. 2201/2003 ir paredzēti ne vien noteikumi par tiesu jurisdikciju, kā arī to pieņemto nolēmumu atzīšanu un izpildi, bet arī dalībvalstu galveno iestāžu sadarbība lietās par vecāku atbildību. Šādai sadarbībai būtu jābūt ieviestai, lai, ievērojot minēto regulu un valsts tiesību aktus, sniegtu palīdzību īpašos steidzamos gadījumos, kā, piemēram, šī sprieduma 82. punktā minētajos gadījumos.

94 Iepriekš minētā sprieduma lietā *Detiček* 42. punktā Tiesa Regulas Nr. 2201/2003 20. pantā minēto jēdzienu "steidzams gadījums" definēja tādējādi, ka tas attiecas gan uz situāciju, kurā atrodas bērns, gan uz to, ka praktisku apsvērumu dēļ nav iespējams iesniegt pieteikumu par vecāku atbildību tiesā, kurai ir jurisdikcija izskatīt lietu pēc būtības.

95 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, kaut arī konkrēti atbildētāja tiesību tikt uzklausītam noteikumi var atšķirties atkarībā no steidzamības gadījuma, kurā jāpieņem lēmums, jebkuram šo tiesību īstenošanas ierobežojumam ir jābūt pienācīgi pamatotam un tādam, kas ietver procesuālās garantijas, kas personām, kuras skar šī procedūra, nodrošina iespēju efektīvi apstrīdēt steidzamības kārtā pieņemtos lēmumus (pēc analoģijas saistībā ar maksātnespējas procedūrām skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Eurofood IFSC*, 66. punkts).

96 Netiek apstrīdēts, ka pamata lietā *Juzgado de Primera Instancia nº 4 de San Lorenzo de El Escorial* pirms pagaidu pasākumu noteikšanas uzklausīja B. Purukeri. Savukārt no Spānijas valdības attiecībā uz pamata lietu sniegtā paskaidrojuma, atbildot uz Tiesas lūgumu, izriet, ka:

— nav nekādu tiesību aizsardzības līdzekļu nolēmuma par pagaidu pasākumu noteikšanu pārsūdzēšanai, proti, atbildētājs var lūgt grozīt nolēmumu par pagaidu pasākumu noteikšanu vienīgi vēlāk notiekošā vai kopā ar lūgumu par pagaidu pasākumu noteikšanu ierosinātā tiesas procesā, kurā lieta tiek izskatīta pēc būtības;

— abas puses var vērsties tiesā ar prasību izskatīt lietu pēc būtības — gan tā, kura lūdza noteikt pagaidu pasākumus, gan tā, kura to nedarīja;

— gadījumā, kad prasība lietu izskatīt pēc būtības tiek iesniegta pēc pagaidu pasākumu noteikšanas, šo pagaidu pasākumu iedarbība turpina pastāvēt vienīgi tad, ja galvenā prasība ir celta 30 dienu laikā pēc šo pasākumu noteikšanas;

— ja pagaidu pasākumu noteikšana tiek prasīta pirms prasības izskatīt lietu pēc būtības iesniegšanas, galvenā prasība ir jāiesniedz tiesai, kurai ir teritoriālā jurisdikcija, un tā var būt vai nebūt tā pati tiesa, kura uzdeva veikt sākotnējos pagaidu pasākumus;

— vienīgi tad, ja eventuāli par nolēmumu, kas pieņemts, izskatot lietu pēc būtības pirmajā instancē, tiek iesniegta apelācijas sūdzība, jautājums par jurisdikciju var tikt izskatīts citā tiesā, un

— grūti ir paredzēt laiku, kurš vidēji var paiet starp nolēmumu, ar kuru noteikti pagaidu pasākumi, un nolēmumu, kas pieņemts par apelācijas sūdzību citā tiesā.

97 Ņemot vērā tādu pagaidu pasākumu svarīgumu — neatkarīgi no tā, vai tos ir noteikusi tiesa, kurai ir jurisdikcija izskatīt lietu pēc būtības, vai tiesa, kurai šādas jurisdikcijas nav —, kuri var tikt noteikti lietās par vecāku atbildību, it īpaši ņemot vērā šādu pasākumu iespējamās sekas uz maziem bērniem (šajā ziņā skat. 2008. gada 11. jūlija spriedumu lietā C-195/08 PPU *Rinau*, Krājums, I-5271. lpp., 81. punkts), it īpaši viena no otra nošķirtu dvīņu gadījumā, un to, ka tiesa, kura noteica pasākumus, saskaņā ar Regulas Nr. 2201/2003 39. pantu izdeva apliecību, lai arī šajā apliecībā minētie pagaidu pasākumi ir spēkā vienīgi tad, ja 30 dienu laikā tiek iesniegta prasība izskatīt lietu pēc būtības, jānodrošina, ka persona, kuru skar šis tiesas process, pat ja tiesa, kura noteica pasākumus, bija uzklausījusi šo personu, pati var pārsūdzēt nolēmumu, ar kuru noteikti šie pagaidu pasākumi, lai tiesā, kurā netika noteikti minētie pasākumi un kurā nolēmums tiek pieņemts īsā termiņā, tostarp apstrīdētu jurisdikciju izskatīt lietu pēc būtības, kuru sev atzina tiesa, kura noteica pagaidu pasākumus, vai, ja no nolēmuma neizriet, ka saskaņā ar šo regulu tiesai ir jurisdikcija vai tā sev ir atzinusi jurisdikciju izskatīt lietu pēc būtības, minētās regulas 20. pantā paredzēto un šī sprieduma 77. punktā atgādināto nosacījumu ievērošanu.

98 Šīs pārsūdzības tiesības ir jāļauj izmantot neatkarīgi no tā, ka persona, kas ierosina šo pārsūdzību, pieņem pagaidu pasākumus noteicošās tiesas jurisdikciju izskatīt lietu pēc būtības, kuru tā, iespējams, pati sev ir atzinusi.

99 Valsts tiesai principā ir jāpiemēro attiecīgās valsts tiesības, nodrošinot pilnīgu Savienības tiesību efektivitāti, proti, valsts tiesa vajadzības gadījumā var nepiemērot valsts noteikumus, kas šai efektivitātei rada šķēršļus, vai interpretēt tādu valsts noteikumu, kas ticis izstrādāts tikai lietošanai šajā valstī, lai to piemērotu attiecīgajai pārrobežu situācijai (šajā ziņā skat. it īpaši 1978. gada 9. marta spriedumu lietā 106/77 *Simmenthal*, *Recueil*, 629. lpp., 16. punkts; 1990. gada 19. jūnija spriedumu lietā C-213/89 *Factortame* u.c., *Recueil*, I-2433. lpp., 19. punkts; 2001. gada 20. septembra spriedumu lietā C-453/99 *Courage* un *Crehan*, *Recueil*, I-6297. lpp., 25. punkts; 2002. gada 17. septembra spriedumu lietā C-253/00 *Muñoz* un *Superior Fruiticola*, *Recueil*, I-7289. lpp., 28. punkts, un 2005. gada 8. novembra spriedumu lietā C-443/03 *Leffler*, Krājums, I-9611. lpp., 51. punkts).

100 Ņemot vērā visus šos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu jāatbild tādējādi, ka Regulas Nr. 2201/2003 21. un nākamie panti nav piemērojami attiecībā uz uzraudzības tiesībām noteiktiem pagaidu pasākumiem, uz kuriem attiecas minētās regulas 20. pants.

Par tiesāšanās izdevumiem

101 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

Padomes 2003. gada 27. novembra Regulas (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu 21. un nākamie panti nav piemērojami attiecībā uz uzraudzības tiesībām noteiktiem pagaidu pasākumiem, uz kuriem attiecas minētās regulas 20. pants.

[Paraksti]